

at kunne aflutte en Overenskomst med det sjællandske Jernbaneselskab, forekommer det mig, at samtlige de Betænkelsebeholder, der bleve reiste imod Regjeringens Forslag, ikke mere finde nogen Anvendelse. Jeg troer altsaa, at Mindretallets Endringsforslag — jeg gjentager det — ikke vil faae nogen praktisk Betydning, men jeg tilstaaer paa den anden Side, at den bestemte Modstand, der er bleven reist imod det, forekommer mig ugrundet. Jeg erindrer vel, at den ærede Ordfører fremsførte endnu et Argument imod at aabne Regjeringen en saadan Udvei, som dette Forslag indeholder, til at kunne slippe Driften af Banerne ud af sin Haand og at overdrage den til en Forpagter, nemlig det Argument, at Regjeringen saa vilde kunne tage sig Ansvar for med Overtagelsen af Driften lettere, og at den saa ikke vilde have den samme Opfordring til at søge Banerne drevne paa den bedst mulige Maade, saalænge de vare i Regjeringens Haand. Dette Argument kan naturligviis jeg idetmindste ikke tillægge nogen Betydning. Jeg troer, at der for det Ministerium, under hvilket Jernbanedriften kommer til at fortere, vil være en ligesstor Opfordring til at etablere denne Drift paa den for Staten forbeleagtigste Maade, hvad enten der tillige er en Mulighed for Staten til om eet eller to Aar at kunne komme til at bortforpagte Banerne, eller der ikke er en saadan Mulighed.

Ne: Det synes ogsaa mig besynderligt, at man stadigt vil see hørt fra, at der jo meget let og ganske sandsynligt vil kunne fremtræde en tredie Eventualitet mellem de to, der nu egentlig ligge for — Statsdrift og Drift ved det sjællandske Jernbaneselskab —, og at en saadan tredie Eventualitet jo ikke engang behøver eller vel endog kan forudsættes at ville knytte sig til de samme Personligheder, som styre og lede det sjællandske Jernbaneselskab. Sigeghlybt imidlertid, hvorledes det end bliver, vil der igjennem Mindretallets Forslag aabnes Udgang til en Concurrence til det Riebhaveri, som er fremtraadt hos det sjællandske Jernbaneselskab, og som først er fremtraadt paa Grundlag af Betingelser, som man ikke kunde gaae ind paa, og der vil saaledes muligen ved Hjælp deraf kunne blive Tale om en Overtagelse af

Driften paa Betingelser, som den høje Regjering maaskee vil finde Staten overordentlig vel tjent med at gaae ind paa, fremfor at skulle overbebyrde sig med Statsdrift. Man udelukker jo aldeles ikke ved Mindretallets Forslag den Statsdrift, som Fleertallet indstiller; naar Regjeringen ikke paa en eller anden Maade kan opnaae gunstige Betingelser, for hvilke man jo, ved ikke at vedtage Mindretallets Forslag, aldeles vil lukke Døren, kan den jo ogsaa efter Mindretallets Forslag vælge Statsdrift. Min Formodning om, at der vil fremtræde en saadan Concurrence, og at der vil blive gjort saadanne Tilbud, bygger jeg — uden dog at vide, om der skulde være noget Saadant i Forvandet — navnlig derpaa, at jeg anseer den hele Jernbanedrift for ikke at være Andet end en stor Expeditionss forretning, der kan udføres og ofte bliver udført af særdeles solide Firmaer eller Selskaber, som Publicum ganske anderledes kan sætte sig i Forbindelse med end med Staten, naar den samme Forretning drives af dennes Maskineri. Allerede nu er Expeditionen, navnlig af Gods, betydeligt billigere ad privat Veie end Expeditionen ved Statens Pakkepost. Expeditionen foregaaer vel ad privat Veie ikke saa hyppigt og med en saadan Regelmæssighed, som finder Sted med Hensyn til Pakkeposten; men, efterhaanden som Jernbaner fremkomme, vil den samme Regelmæssighed og Hyppighed ogsaa indtræde ved Expedition paa disse, og Pakkepostdriften vil saa rimeligviis, hvad alleerede er skeet i andre Lande, forsvinde af sig selv, fordi den ikke kan konkurrere med den private Virksomhed. For mig fremstiller det Hele sig, som sagt, som en stor Expeditionss forretning, hvad enten Driften overtages af et Selskab eller af Private. Man bør ogsaa tage Hensyn til, at der hidtil ikke har kunnet fremkomme saadanne Tilbud, om hvilke jeg har sagt, at de sandsynligviis ville fremkomme. Der har jo nemlig hidtil paa den ene Side kun foreligget en forunderlig Nærighed til Statsdrift, paa den anden Side kun fundet Forhandlinger Sted med et enkelt Selskab. Hvis Sagen derimod bliver lagt frit i Regjeringens Hænder, da vil Leiligheden først frembyde sig ogsaa for Andre end det sjællandske Jernbaneselskab til at fremkomme med Forslag,